

Zbychowo koło Redy

Kaszubskie Zielone Świątki

Kniewiaci istnieją zaledwie dwa lata. Mimo to zdążyli już zyskać sympatię widzów.

Wieś Zbychowo oddalona jest pięć kilometrów od Redy w stronę Nowego Dworu Wejherowskiego. Położona jest w malowniczym miejscu w sąsiedztwie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

W centrum wrażenie robi zadbane staw. Wszędzie widoczny jest porządek. Jak mówi Aleksander Formela, mieszkaniec wsi i znany działacz społeczny, nikt nie znajduje tu papierka na drodze.

Już od trzech lat - głównie z inicjatywy Formeli - organizowany jest tam festyn ludowy z okazji Zielonych Świątek. W niedzielne przedpołudnie ks. Stanisław Bigus, proboszcz z pobliskiego Nowego Dworu, odprawił mszę świętą polową. Ewangelię odczytał i homilię wygłosił w języku kaszubskim. Miejscowe dzieci odczytały w tym języku lekcje. Na festynie również dominowała kaszubszczyzna. Zarówno pan Formela, jak i przewodniczący Rady Gminy Wejherowo, Edmund Potrykus przemawiali w rodnej

mowie. Później rozpoczęły się występy estradowe. Jako pierwsze z programem słowno - muzycznym prezentowały się dzieci ze Szkoły Podstawowej w Nowym Dworze. Występowali też Kniewiaci z Kniewa oraz dwaj znakomici konferansjerzy i gawędziarze, Edmund Lewańczyk i Józef Roszman z kapelą.

Na festyn licznie przybyli mieszkańcy wsi i okolicy. Wieś powoli zmienia rolniczy charakter na letniskowy. Znajduje się tam ponad pięćset działek rekreacyjnych, głównie mieszkańców pobliskiej Redy i Trójmiasta. Zbychowanie znakomicie zachowują swoją kaszubską tożsamość. Wiedzą, że język i kultura kaszubska stanowi znakomity magnes dla turystów. Dlatego tak chętnie uczestni-

czą we wszelkich imprezach promujących kaszëbiznę. Jak mówi przewodniczący Potrykus: - Sami mieszkańcy mnie proszą bym przemawiał na es-

tradzie po kaszubsku. A ja z największą satysfakcją to czynię.

(EP)

Fot. Jan Antonowicz

Lekcje odczytały dzieci ze Zbychowa. W głębi celebrans, ks. Stanisław Bigus.

Zeloné brële

Bez zeloné brële
na swiat më wezdrzelé.
Widzôł nóm sã krôj
Jak nôpierszi rôj.
W snôdczich jezór mòdri toni
Rëba rëbã chùtkò gòni.
W lese szpalkùją wiewiórczi,
W lëfce lôtają jaskùlczzi
Wszëtkò co żëje na swiece
Towarzi ze sobą jak dzecé.
Nikògò nie chwôtò górz,
Blós do krajaniò chleba je nóz.
W wiöldzi zgòdze żëją lédze,
Ni ma czëc ò żòdny biédze.

Szkòda, że brële zeloné
Nie są dërch na òczë wsadzoné.

Kościerzyna

Czy powróci Kaszubskie Centrum Medyczne?

15 czerwca nastąpi otwarcie kompleksu diagnostycznego, zakładu rehabilitacji i stacji dializ Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie.

Przez pierwsze lata budowy kompleks miał nazwę Kaszubskie Centrum Medyczne. Nazwa ta nie odpowiadała jednak co niektórym osobistościom, więc zmieniono ją na Szpital Specjalistyczny. Przyczynił się do tego między innymi ówczesny wojewoda Maciej Płażyński. Z decyzją nie zgodziła się część mieszkańców miasta. W ich imieniu Kaszubska Izba Gospodarcza wystąpiła z wnioskiem do obecnego wojewody Tomasza Sowińskiego z prośbą o przywrócenie nazwy. Niebawem do KIG nadeszło pismo od lekarza wojewódzkiego, Jerzego Karpińskiego, w którym czytamy między innymi: „W odpowiedzi na pismo z dnia 27 lutego 1998 r. L.dz. 72/98 skierowane do Wojewody Gdańskiego - Wydział Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku zawiadamia, że propozycja Izby w sprawie

zmiany nazwy Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie na Kaszubskie Centrum Medyczne - Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie znalazła poparcie wojewody.” Nieco później dosłano pismo zalecające, by ze względu na jak najniższe koszty (pieczętki, umowy etc.) nazwę zmienić przy okazji otwarcia szpitala. Czy nastąpi to już 15 czerwca? Zobaczmy.

Przy okazji nasuwa się inna refleksja. W wywiadzie udzielonym w „Naszym Tygodniku Kartuzy” podczas wizyty Płażyńskiego w Sierakowicach marszałek Sejmu zapowiedział, że zostanie przywrócona Kaszubom tabaka. Minęło co najmniej pół roku, a tabaki nie ma. Mało, wydaje się jakby sprawa została wyciszona. Czyżby i w tej sprawie aura Kaszubom nie sprzyjała?

Jan Antonowicz

Strzepcz

Szkoła imienia Aleksandra Labudy

20 czerwca nastąpi otwarcie nowo wybudowanej Szkoły Podstawowej w Strzepczu, w gminie Linia.

Uroczystość rozpocznie się mszą św. odprawioną o godz. 11 przez ks. bpa Piotra Krupę z Pelplina. Po otwarciu szkoły, zostanie nadane jej imię wybitnego działacza i pisarza kaszubskiego, Aleksandra Labudy, który większą część życia

spędził w pobliskim Tłuczewie. Pochowany jest na strzepskim cmentarzu.

W niedalekiej przyszłości szkoła ma stać się centrum kaszubskiej edukacji regionalnej w gminie Linia.

Gôdómë pò kaszëbskù VIII

Lekcëjô XV

H. Jô cë gôda, że òn sã spòzni. Òn tu miòł ò przëpòlnie bëc, a widzisz jakò to je ju gòdzëna!

O. Jo, kò to je ju dôwno pò òbiadze.

H. Terò to sã ju wnet nie lònëje jic nigdze. Zmarnowac taką leżnosc - bilietë za darmòka załatwioné, a tu wëz.

O. To jesz nie je tak zle. Jakbë më sã spòznilë do te teatru piãc czë dzesãc minut, tej to sã jesz òplacy jic.

H. Nè jo, jô to wszëtkò rozmiejã, że òn mò dalek, ale jô ni mògã zgarac, żebë chto wiele co gòdòł, a tej nie przëjachòł na czas!

Ó. Hola, czëjesz tã, òn mëst jidze.

M. Witòjtaż. To mie përnã zdërowało, ale më jesz zdżimë na czas. Wa sã wierã përnã nie-cerpłëwia.

H. Żebë përnã, kò jô tu ju pòł gòdzënë chòdzã pò chëczach i wëzërom na trapach.

M. Kò tã wiedno bëła w gòracy wòdze kãpòno, tã ni mòsz w sobie żòdnëgò ùbëtkù, bialeckò.

H. A chto bë bëł spòkòjny, czëj taczì jeden bënlòk sã spòzniwò tak wiele, chłòpeczkù.

M. To przez tã pòrëncznã dòkã. Jô mùszòł wëjachac pòł gòdzënë pòzni, jak jô chcòł.

O. Slëchòjta, ni ma co terò wiele gadac, le chcëm jic.

M. Jô mòm autòł òstawiony na òbòrze. Le sadnãc i jachac.

H. Më nie darwómë tak są jachac, kò to je czësto bliskò. Le nòwëzi ùstaw tã taksã tak na tim pòdworkù, cobë òna nikòmù nie przëszkòdza.

M. Nie brëkùjã nick przëstawiac, bò òna dobrze stoji.

O. Nè, biòjta ju. Na jimia bròszcë.

W codniowi mòwie ùziwò sã - òsobliwë pòd wpłiwã zdrëlnika - coròz wicy pòlsczich słów. Czãsto to je ùzasadnioné, bò technika, nòuka tak sã rozwijò, że co rusz brëkùjemë nowëch słów na nazëwanië rzeczi. Tej nòczãscy kòrzistómë z pòlsczëgò, bò ten wszëtcë dobrze znają i w tim jãzëkù wszëtczë nowòscë do nas przëchòdają. Czasã równak niepòtrzëbno òziwómë pòlsczëgò słowa w mòlu, gde mòmë piãknë kaszëbszcë.

Przëkladowò colemało gòdò sã dzys „òkazja“, a pò kaszëbskù to je - tak jak to w lekcëji padło - „leżnosc“, gòdò sã „mgła“ a mòmë - jak Mark rzekł - „dòka“. I dali: „òplacac sã“ - „lónowac sã“, „spòkòj“ - „ùbëtk“, „schòdë“ - „trapë“, „pòdworkë“ - „òbòra“ (nie milëc z pòlscã „òbòrã“, to je krowim chléwã), „scerpiec“ - „zgarac“, „òbiòd“ a „pòlnie“, „kòbiëta“ a „białka“. Te wszëtczë słowa ùzëtë bëłë w ti krótczi scenie. Wiele z nich, co wnet tak samò brzmiã jak w pòlsczim sã tãż pròwdzëwie kaszëbszczima słowama. I nie chòdzy ò to, żebë je wëpiërac z ùzëtëkù. Le wòznë je to, żebë te pòlscò-kaszëbszcë słowa nie wëpiarlë tãch piãknëch kaszëbszczich słów, jaczë przòdë bëłë ùziwónë na całëch Kaszëbach, a dzys mòze le w jaczims dzëlu nasi tãczëznë, a mòze niechtërne są ju wnet czësto zabëtë.

Ùrëchtowòł

Eugeniusz Prëczkòwsczi

Gdańsk, kòściòł św. Jana

Pięć lat mszy z kaszubską liturgiã

W maju 1993 roku ksiãdz arcybiskup Tadeusz Gocłowski odprawił w kaplicy odrestaurowanego kòściòła pw. św. Jana pierwszã cyklicznã mszë swiętã z kaszubskã liturgiã słowa. Asystowãł mu ksiãdz Waldemar Naczk, wòwczas wikariusz w parafii św. Alberta w Gdańsku - Przymorzu, obecnie posługujãcy na Zaspie.

Przez minionë piãc lat ks. Waldemar duszpasterzowãł gdańskim Kaszubom zbierajãcym siã w św. Janie zawsze w drugã niedzielë miesiãca, o godz. 12. W pòdziëkowanu na piëciolecie stali uczestnicy mszy wręczyli mu wiãzankë kwiatów oraz drobny prezent. Po mszy - jak zwykłe - odbyło siã spotkanie, tym razem w sali prezydjalnëj Domu Kaszubskiego.

Janton

Tadeusz Itrich wręcza ks. Waldkowi upominek i podziëkowanã od uczestników mszy.

Fot. Jan Antonowicz

REKLAMA

W Starbieniu Obradowãł ZG ZKP

Ostatnie posiedzenie Zarzãdu Głównëgò Zrzeszenia Kaszubsko - Pomorskiego odbyło siã na wyjezdzie, w filii Kaszubskiego Uniwersytetu Ludowëgò w Starbieniu koło Choczewa. Spotkanie trwało przez dwa dni, 29 i 30 maja. Omówiono przygotowanã organizacjã do wyborów samorzãdowëch. Dominowãły gòsy postulujãce zachowanu dystansu wzglëdem jakichkolwiek sojuszy wyborczich. Zrzeszenie będzie jednak popierãło swoich człònków, którzy rozumiejã idëë regionalizacji, działajã dla dobra Kaszub. Janton

NORDA
Pismiono Kaszëbsczë Zemi

Dodatek kaszubski do „Dziennika Bałtyckiego“, 80-886 Gdańsk, ul. Targ Drzewny 3/7, tel. 301-20-27.
Redaktor prowadzãcy: Eugeniusz Prëczkòwsczi. Zespòł: Artur Jablònski, Kazimierz Klawiter.

REKLAMA

SPRZEDAŻ GAZÓW TECHNICZNYCH
EUROGAZ - GDYNIA spółka z o.o.

81-963 GDYNIA Biuro sprzedaży: 627 75 52
ul. Czechosłowacka 3 Zarzãd: 627 16 00
(dojazd od ul. Energetyków) 627 76 57

oferuje

- tlen techniczny w butlach i wiãzkach
- acetylen w butlach i wiãzkach
- azot techniczny, czysty
- argon techniczny, czysty
- dwutlenek węgla CO₂
- powietrze
- mieszaniny gazowe
- oraz inne gazy na indywidualne zamòwienie
- bezplatnie wãpno budowlane

S-23339/A/536

S-2190/B/536

BELPOL

GDYNIA - KARWINY ul. Myśliwska 13, tel. 629-32-36
WENIEROWO ul. Gdańska 7, tel. (0-58) 672-30-52
ul. Graniczna 1, tel./fax 672-30-51, 672-77-85
GDAŃSK ul. Łąkowa, tel./fax 301-78-39,
(z siedzibã) 305-24-42

**SUFITY
BOAZERIE
PODŁOGI**

**SIDING
USA I POLSKA
50 LAT GWARANCJI**

**DRZWI
WEWNĘTRZNE TŁOCZONE I PŁASKIE
ZEWNĘTRZNE
ANTYWŁAMANIOWE**

RATY

JAPPARTS S.C.
ul. Hynka 21, paw. 5
80-465 GDAŃSK - ZASPA

**czëści
do samochodów
japońskich**

EKSPLOATACYJNE BLACHARSKIE

tel./fax 058 344-34-52
tel./fax 058 344-34-53

**SPRZEDAŻ WYSŁKOWA
ZAPRASZAMY DO WSPÓLPRACY**

AMBIT
pokrycia dachowe

Gdańsk-Kokoszki, ul. Cementowa 5-9
347-52-82, 349-58-27, 349-58-28
Kościerzyna, ul. Przemysłowa 1, tel. 696-69-90
Starogard Gd., os. Konstytucji 3 Maja 5 A (róg Zblewskiej)
tel. 0-90 53 66 45
Bytów-Domix, ul. Lęborska 18, tel. 0-593 62-65

- * DACHÓWKA CERAMICZNA OD 27,95 zł/m²
- * DACHÓWKA CEMENTOWA OD 16,40 zł/m²
- * BLACHODACHÓWKA OD 26,86 zł/m²

OKNA DACHOWE, RYNNY, KOMPLET AKCESORII
vat 7%

R-6403/B/24

W gabinecie ministra edukacji narodowej

Zabrzmiał język kaszubski

Delegacja Kaszubów została przyjęta w maju przez wiceministra Wojciecha Książka i grupę wysokich urzędników Ministerstwa Edukacji Narodowej w Warszawie.

Ministerstwo zainaugurowało w ten sposób cykl spotkań z mniejszościami etniczno - regionalnymi w Polsce. Poruszone zostały ważne dla edukacji i kultury w regionie problemy. Zaprezentowano stan prac nad reformą edukacji w podstawach programowych. Bardzo obiecujący okazał się projekt „wychowanie w szkole” ze swoją głęboką analizą sytuacji wychowawczej i z propozycjami działań.

Zaskakująco optymistycznie zabrzmiała zapowiedź zmian w tak zwanym „rozporządzeniu marcowym” - przepisie określającym organizację kształcenia umożliwiającego podtrzymywanie poczucia

tożsamości etnicznej i językowej. W oparciu o to ważne rozporządzenie dokonuje się subwencjonowanie nauki języka kaszubskiego.

Przepis budził kontrowersje swym nieadekwatnym do rzeczywistości tytułem, umiejscawiając Kaszubów w kategorii „mniejszość narodowa”. Wydaje się, że rozsądne sygnały płynące z regionu właściwie odebrał obecny wiceminister Wojciech Książek. Zamierzenie nowelizacji - jeżeli się uda - będzie dużym wyczynem Kaszuby na urzędzie. Minister zainteresowany jest współpracą z organizacjami o charakterze regionalnym. Zrzeszenie Kaszubsko-Po-

morskie wyznacza wiodącą rolę współorganizatora (z MEN) ogólnopolskiego spotkania tych organizacji jesienią br. Będzie ono oczywiście poświęcone edukacji regionalnej. Ponadto strona ministerialna przekazała informację na temat możliwości finansowania publikacji - środków

dydaktycznych. Można już chyba powiedzieć, że obecna ekipa ministerialna nastawiona jest wyjątkowo pozytywnie do wartości i treści regionalnych, dostrzegając w nich istotne, niezbędne wsparcie rozwoju człowieka (jego osobowości i tożsamości) oraz

ważny element procesu edukacyjnego.

Spotkanie wydaje się być potwierdzeniem wcześniejszych wypowiedzi szefa (resortu, szczególnie tych zarejestrowanych podczas bytności prof. M. Handkego i W. Książka w Sierakowicach w lutym br., co obszernie prezentowała „Norda” i inne media.

Kaszubom w Ministerstwie przewodził prezes Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, Jan Wyrowiński.

Mówił o potrzebie zjednoczenia w jednym organizmie administracyjnym mieszkańców Pomorza (Kaszubi obecnie podzieleni są między trzy, a Kociewiacy między dwa województwa). Prof. Brunon Synak wspólnie z Wandą Kiedrowską i Markiem Byczkowskim prezentowali projekty edukacyjne ubiegając się o ich finansowa-

nie (wspomnieć należy, że prof. B. Synak został członkiem Rady Konsultacyjnej ds. Reformy Edukacyjnej przy Ministerstwie Edukacji Narodowej). Z kronikarskiego obowiązku należy także dodać, że w spotkaniu uczestniczyli liderzy parlamentarni z regionu i wicemarszałek Senatu Donald Tusk oraz senatorowie, Edmund Wittbrodt z Gdańskiego i Kazimierz Kleina ze Słupskiego, wyrzuwając nań nieco czasu z wypełnionego parlamentarnymi pracami programu dnia. W skład ekipy kaszubskiej wchodził ponadto Szczepan Lewna - członek Prezydium ZG-ZKP oraz pisząca te słowa.

Sam minister Handtke w spotkaniu nie mógł brać udziału, ale na jego potrzeby udostępnił gabinet. Całość zdokumentowała telewizja edukacyjna.

Renata Mistrz

W ministerstwie poruszono ważne dla edukacji i kultury w regionie problemy.

Fot. Renata Mistrz

REKLAMA

R-7114/A31

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLU SPRZĘTEM ROLNICZYM

Agroma

80-748 Gdańsk, ul. Chmielna 73,
tel. (058) 301-22-91 do 93, fax (058) 301-41-00

ODDZIAŁ

Żukowo, ul. Kościarska 9,
Wejherowo, ul. Przemysłowa 2A

tel. (058) 681-84-81 do 82 w. 38
tel. (058) 672-79-06

ODDZIAŁ MALBORK

Malbork, al. Wojska Polskiego 90A

tel. (055) 72-33-01 do 03
fax (055) 72-33-03

ODDZIAŁ ORNETA

Orneta, ul. Przemysłowa 17
Paślęk, ul. Dworcowa 16
Braniewo, ul. Rzemieślnicza 1

tel. (055) 242-10-13
tel. (055) 48-20-07
tel. (055) 43-32-13 w. 36

ODDZIAŁ PELPLIN

Pelplin, ul. Strzelnica 5
Tczew, ul. 30 Stycznia 36
Skarszewy, ul. Kościuszki 36,

tel. (069) 136-14-49
tel. (069) 31-17-12
tel. (069) 188-27-52

DEALER CZOŁOWYCH PRODUCENTÓW KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH

OFERUJE W CENACH FABRYCZNYCH:

- CIĄGNIKI MTZ, URSUS, ZETOR, ZTS
- PRASY KOSTKUJĄCE I ROLUJĄCE
- KOMBAJNY ZBOŻOWE I BURACZANE
- AGREGATY UPRAWOWE CZYNNIE I BIERNE
- OPRYSKIWACZE OD 300 DO 2500 L
- SIEWNIKI ZBOŻOWE
- ŁADOWACZE
- KOSIARKI ROTACYJNE GÓRNO- I DOLNONAPĘDOWE
- PRZYCZEPY ROLNICZE
- ROZRZUTNIKI OBORNIKA
- ROZSIEWACZE NAWOZÓW
- CIĄGNIKI I MASZYNY ROLNICZE FIRM KVERNELAND, MASSEY FERGUSON, CASE III

ORAZ CZĘŚCI ZAMIENNE DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

- OGUMIENIE ROLNICZE I SAMOCHODOWE
- PASKI KLINOWE
- ŁOŻYSKA
- ŁAŃCUCHY
- AKUMULATORY
- ŻARÓWKI
- FILTRY I WIELE INNYCH AKCESORIÓW NIEZBĘDNYCH W GOSPODARSTWIE

Specjalnie dla Ciebie

URSUS KREDYT

na szczególnie korzystnych warunkach:

- kredyt na 0%
- wpłata 30% ceny ciągnika
- pakiet ubezpieczeń OC/AC/NW za 1%
- okres kredytowania od 1 roku do 5 lat
- natychmiastowy odbiór ciągnika
- formalności od ręki

NAD ZAKUPIONYMI MASZYNAMI SPRAWUJEMY OPIEKĘ SERWISOWĄ - GWARANCYJNĄ

W Jastarni

Rybacka debata

- Jeszcze do niedawna rybołówstwo stanowiło w naszym kraju ważną gałąź gospodarki morskiej. Dziś jest ono zepchnięte na margines życia gospodarczego. Wciąż jednak stanowi podstawę utrzymania dla 20 tysięcy rybaków i ich rodzin zamieszkujących polskie wybrzeże. - Tymi słowami burmistrz Jastarni Mieczysław Struk rozpoczął III Sejmik Rybacki.

Poprzednie dwa sejniki odbywały się we Władysławowie i były organizowane przez nieżyjącego już Jerze-

go Zamek-Gliszczyńskiego, któremu na początku rybackiej debaty oddano cześć minutą ciszy.

Bałtyckie rybołówstwo przybrzeżne zostało zepchnięte na margines życia gospodarczego.

Fot. Artur Jabłoński

Na sejmik przyjechało ponad trzydziestu przedstawicieli różnych środowisk rybackich, od Szczecina po Tolkmicko. Byli prezesi Zrzeszenia Rybaków Morskich i powołanej niedawno Izby Gospodarczej Rybołówstwa. Byli naukowcy z Morskiego Instytutu Rybackiego i Politechniki Gdańskiej. Zabrakło niestety przedstawicieli administracji rządowej. Do Jastarni nie przyjechał nikt z resortu gospodarki morskiej czy rolnictwa. Zawiedli też parlamentarzyści. Przyjechał jedynie poseł Jerzy Budnik.

W tej sytuacji Witold Rotta, rybak łodziowy z Kuźnicy, pozwolił sobie wyrazić mieszane uczucia obecnych na sali obrad i głośno zastanawiał się nad sensem jastarnickiej debaty. - Nie ma sensu mówić o sprawach rybackich do rybaków, a władza nas „olewa” - stwierdził krótko.

Ripostował burmistrz Jastarni Mieczysław Struk, który zwrócił uwagę na wielką potrzebę istnienia takiego forum, jakim jest sejmik rybacki. - Do Jastarni zostali zaproszeni wszyscy, którzy mogli być zainteresowani problemami rybołówstwa. Wielu odpowiedziało na zaproszenie i jest tu z nami. Do tych, których tu nie ma, dotrzemy w inny sposób, ale najpierw musimy nauczyć się mówić wspólnym głosem i po to tu jesteśmy.

Uczestnicy sejmiku wysłuchali kilku referatów, które dotyczyły m.in. rybackich tradycji, ogólnego sta-

nu zdrowia rybaków, gospodarki zasobami przybrzeżnymi i aktualnych problemów rybołówstwa bałtyckiego. Najwięcej emocji wzbudziła sprawa ekonomiczno-socjalnych skutków przystąpienia naszego kraju do Unii Europejskiej przedstawiona przez prof. Zdzisława Russka. - My nie boimy się konkurencji ze strony rybaków z Unii - mówił Bartłomiej Kohnke z Jastarni - Ale Bałtyk jest jak jezioro. Jeśli zaczną na nim łowić potężne statki rybackie, jakimi oni dysponują, już niedługo nie będzie w tym morzu ani jednej ryby.

Ten głos skłonił Stanisława Richerta z Morskiego Instytutu Rybackiego do podniesienia kwestii gospodarki bałtyckimi zasobami. - Obecnie nikt nie poczuwa się do bycia gospodarzem na Bałtyku - mówił Richert. - Nie ma planowej gospodarki zasobami tego morza. Dlatego byłoby dobrze, gdyby powstał urząd, któryby kreatywnie uprawiał nasze tonie. Natomiast dzielenie limitów połowowych powinny przejąć samorządowe organizacje rybackie.

Trwająca cały dzień rybacka debata zakończyła się podjęciem uchwały, w której znalazły się najważniejsze wnioski zgłaszane przez dyskutantów. Sejmikową uchwałę wieńczy apel o zachowanie oraz rozwijanie zwyczajów i tradycji kaszubskiego rybołówstwa nad Małym i Wielkim Morzem.

Artur Jabłoński

Gniewino

Ks. Marian Miotk znów na Kaszubach

Ks. Marian Miotk na tle kościoła w Gniewinie.

Fot. Eugeniusz Pryczkowski

W wywiadze zatytułowanym „Dobrze się czuję, gdy jest dużo pracy” (Norda, nr 30/119 z 22 sierpnia 1997) ksiądz Marian Miotk, proboszcz kościoła farnego w Świeciu, tak mówił: „...O Kaszubach myślę cały czas. Zanim rozpocznę starania o przeniesienie mnie z powrotem, chcę najpierw zakończyć sprawy związane z 800-leciem [Świecia - EP]. Potrwa to około dwóch lat”. Nie minął rok, a na mocy dekretu biskupa pelplińskiego ks. Marian duszpasterzuje już na północnych Kaszubach, w parafii Gniewino.

Pochodzi z Kępy pod Sianowem. Święcenia uzyskał w roku 1983. Jest wielkim orędownikiem Królowej Kaszub w Sianowie. Jako wikariusz parafii Matki Boskiej Królowej Polski w Wejherowie zainicjował pielgrzymki do kaszubskiego sanktuarium. W 1989 został przeniesiony do Świecia, by tam objąć tworzącą się wokół ruin farnej świątyni parafię. Po kilku latach wyłożonej pracy i przy dużym zaangażowaniu i poparciu ówczesnego biskupa chełmińskiego Mariana Przykuckiego, wznosił piękne świątynie. Wspaniale również rozwinął życie religijne parafian. Trzeba dodać, że Świecie niezwykle się rozwinęło w ostatnich latach. Przybyły tysiące nowych mieszkańców. Pod względem duszpasterskim był to teren niezwykle trudny.

Chyba właśnie olbrzymie doświadczenie księdza Ma-

riana sprawiło, że biskup Jan Bernard Szłaga przeniósł go do Gniewina. Gmina przed wojną położona była po niemieckiej stronie. Obecnie po części zamieszkaną jest przez Kaszubów, w większości jednak mieszkańcy przybyli tu w ramach akcji „Wisła” po II wojnie światowej. Na szczęście coraz bardziej identyfikują się z rdzenną ludnością. Ostatnie, niemiłe doświadczenia z byłym proboszczem powodują, że przed księdzem Marianem czeka nowe wyzwanie. Znając jego charyzmę i znakomity kontakt z ludźmi uświęcony maryjną dobrocią, z pewnością stworzy przykładową rodzinę parafialną.

Już po pierwszym miesiącu posługi w Gniewinie widoczne są efekty jego działalności. Gdy odwiedziłem go 31 maja, byłem pod wrażeniem jak mieszkańcy solidarnie porządkowali cmentarz, inni pracowali w plebanii, jeszcze inni w pomieszczeniach gospodarczych, a w kościele ks. Marian odprawiał nabożeństwo majowe, na którym liczna młodzież śpiewała piosenki ku czci Matki Kościoła.

Na odjeździe doznałem jeszcze dodatkowej satysfakcji. Otóż parafianin, zainteresowany moją rozmową z księdzem, zapytał mnie skąd jestem. Gdy odpowiedziałem, że z tej samej parafii, co nowy proboszcz, mężczyzna z dumą oznajmił: „Ja też jestem Kaszubą!”.

Eugeniusz Pryczkowski

Nowa książka Borka

Wojenne losy Kaszubów

Przed kilkoma tygodniami ukazała się nowa książka Bolesława Borka zatytułowana „Twierdzą był im każdy próg”.

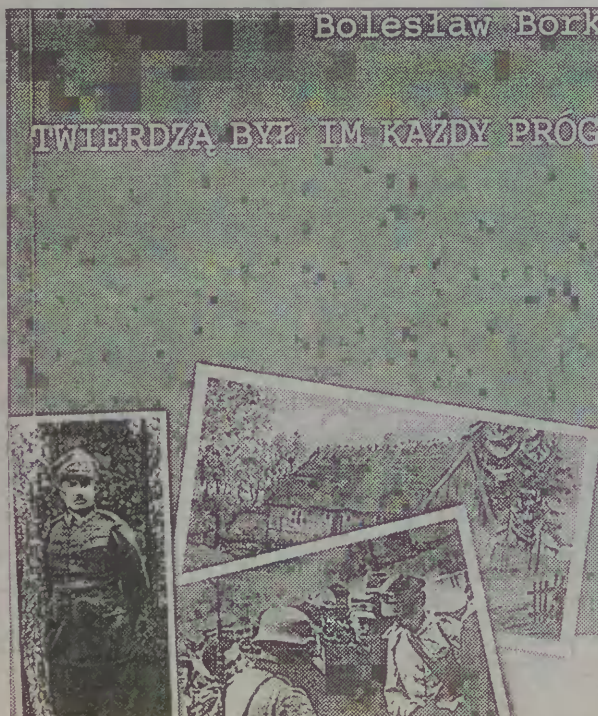
Bork znany jest z historycznych opracowań poświęconych miejscowościom gminy Szemud. Ważną publikacją w jego twórczości jest książka „Nad Slezą”, w której dokumentuje walkę kaszubskich partyzantów z okolic Koleczkowa.

„Twierdzą był im każdy próg” jest historyczną opowieścią poświęconą najmłodszym żołnierzom Września 1939 roku i uczestnikom kaszubskiej konspiracji. Powieść ta została napisana na podstawie przeżyć autora, który brał czynny udział w Wojnie Obronnej we wrześniu 1939 roku, a potem angażował się w niekiedy formy konspiracji antyhitlerowskiej na Kaszubach.

Poszczególne rozdziały książki poświęcone są najważniejszemu kaszubskiemu epizodom II wojny światowej. Jest Westerplatte i obrona Kępy Oksywskiej, Hel. Są niemieckie lagry, gdyńscy harcerze, początki „Gryfa Pomorskiego” i historia rozbicia jego oddziałów w gminie Szemud.

Powieść Bolesława Borka została wyróżniona podczas II Ogólnopolskiego Konkursu Prozatorskiego im. Jana Drzeżdżona. Wydała ją Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej przy finansowym wsparciu gminy Szemud, Wejherowo i Reda oraz Kółka Rolniczego w Bojanie.

(jaż.)

Oładka książki.